 <small>Haukeland universitetssjukehus</small>	Blodprøvetaking ved isolasjonsregimer	
	Prosedyre	Dok.ID: D04275
Organisatorisk plassering: Pasientbehandling	Versjon: 8.00/20.12.2023	
Kategori: Pasientbehandling/Fagprosedyrer/Blodprøver og intravaskulære katetre	Gyldig til: 20.12.2024	
Dok. eier: Børø, Ingunn	Dok. ansvarlig: Rama Prabha Sentoorvasan	

Formål

Formålet er å gjøre helsepersonell som utfører blodprøvetaking kjent med gjeldende prosedyre for bruk av beskyttelsesutstyr og desinfeksjon av prøvetakingsrør ved ulike isolasjonsregimer. Dette for å forebygge overføring av smittestoff. I tillegg er formålet å sikre at blodprøvetaker er kjent med varseltrekanten som indikerer fare for cytostatika-eksponering.

Målgruppe

Helsepersonell som utfører blodprøvetaking.

Endringslogg

Ikke skriv i endringsloggen. Endringer noteres i «Merknad til denne versjonen» i Dokumentvindu.

Versjon	Endring i denne versjonen
8.00	Har lagt til på nytt informasjon om cytostatika. Informasjon om cytostatika er også lagt til i D26654. Tabell 1 er oppdatert etter gjeldende retningslinjer. SOFSAN 18.12.23

Innhold

Endringslogg	1
1. Isolat og isoleringsrom	2
2. Beskyttelsesutstyr	2
3. Blodprøvetaking ved isolasjonsregimer	3
3.1 Nødvendig utstyr	3
3.2 Forberedelse.....	3
3.3 Gjennomføring	3
3.4 Desinfeksjon av kapillærrør til blodgassanalyse.....	4
4. Kohortisolering	4
5. Cytostatika.....	4

1. Isolat og isoleringsrom

Et **isolat** er et pasientrom med forgang (sluse), eget toalett, dusj og dekontaminator. Andre rom som brukes til isolering, kalles **isoleringsrom**. Døren inn til et isolat eller isoleringsrom skal være merket med varseltrekant som angir aktuelt isolasjonsregime. Tabell 1 viser de ulike varseltrekantene og hvilket beskyttelsesutstyr som er påkrevd.

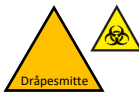

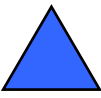
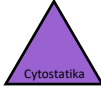
Isolerte pasienter tas til slutt på prøvetakingsrunder hvis mulig. Unntaket er pasienter som har beskyttende isolasjon, de skal alltid tas blodprøver av først på prøvetakingsrunder.

2. Beskyttelsesutstyr

Personalet på sengeposten har ansvar for at nødvendig beskyttelsesutstyr for prøvetaking er tilgjengelig. Bruk engangsutstyr i størst mulig grad. Kun nødvendig utstyr skal bringes inn på rommet til en isolert pasient.

Beskyttelsesutstyr oppbevares i forgang/sluse. Forgang/sluse deles inn i ren og uren sone (uren sone nærmest pasient). For pasientrom uten forgang/sluse oppbevares beskyttelsesutstyret inne på pasientrommet eller rett utenfor rommet.

Tabell 1: Beskyttelsesutstyr og desinfeksjon av prøvetakingsrør ved ulike isolasjonsregimer, i tillegg til vernetiltak ved fare for cytostika-eksponering.

Varseltrekant	Hansker	Beskyttelsesfrakk	Munnbind/åndedrettsvern	Øyebeskyttelse (briller/visir)	Desinfiser prøvetakingsrør etter prøvetaking
Kontaktsmitte 	Ja	Ja	Kirurgisk munnbind ved fare for sprut av infeksiøst materiale	Ved fare for sprut av infeksiøst materiale	LifeClean eller 70% desinfeksjonssprit i 2 minutter
Dråpesmitte 	Ja	Ja	Kirurgisk munnbind eller åndedrettsvern	Ved fare for sprut av infeksiøst materiale	LifeClean eller 70% desinfeksjonssprit i 2 minutter
Luftsmitte 	Ja	Ja	Åndedrettsvern	Ved fare for sprut av infeksiøst materiale	Benytt skap med UV-lys dersom det er tilgjengelig. Unntak er blodkulturflasker (tåler ikke UV-lys), og prøver som krever spesiell behandling. Alternativt: LifeClean eller 70% desinfeksjonssprit i 2 minutter
Beskyttende isolasjon 	Ja	Ja	Kirurgisk munnbind		Desinfeksjon av prøvetakingsrør ikke nødvendig
Cytostatika – eksponering 	Ja, ved fare for blodsøl. Gravide <u>SKAL</u> bruke hansker.	Ved fare for søl			Desinfeksjon av prøvetakingsrør ikke nødvendig.

For overordnet dokumentasjon i Helse Bergen HF, se:

[Kontaktmitteregime](#), [Dråpesmitteregime](#), [Luftmitteregime](#), [Transport av utstyr inn og ut av isoleringsenhet](#)

HUSK: God håndhygiene er det viktigste smitteforebyggende tiltaket! Riktig håndhygiene skal ALLTID utføres før påkledning av beskyttelsesutstyr, ved bytte av hansker og før isolat/isoleringsrom/sluse forlates.

3. Blodprøvetaking ved isolasjonsregimer

3.1 Nødvendig utstyr

Romfast: Hånddesinfeksjonsmiddel, overflatedesinfeksjonsmiddel (LifeClean eller 70% desinfeksjonssprit), stasebånd, gul kanyleboks.

Medbringes: Hansker, beskyttelsesfrakk, ev. kirurgisk munnbind/åndedrettsvern/øyebeskyttelse, kanyle/kanyleholder, huddesinfeksjonsmiddel, prøvetakingsrør, bomull/kompress, plaster ev. varmepute. Ta ev. med engangsstasebånd.

Merk: Prøvetakingsetikettene skal alltid medbringes inn på isolatet eller isoleringsrommet, da prøvetakingsrørene skal merkes umiddelbart etter prøvetaking og ved pasienten. Bli skrifen på etikettene merkbart dårligere etter desinfisering, merk prøvetakingsrørene med nye Unilab-etiketter ved sign-in.

Kontakt post-personalet dersom det mangler beskyttelsesutstyr, desinfeksjonsmiddel eller at smitteregimet er uklart.

3.2 Forberedelse

Før du går inn på isolatet eller isoleringsrommet:

1. Finn frem nødvendig prøvetakingsutstyr og legg det i et pussbekken som du bringer med deg inn på rommet.
2. Utfør hånddesinfeksjon.
3. Ta på kirurgisk munnbind eller åndedrettsvern og øyebeskyttelse (briller eller visir) ved behov. Se Tabell 1.
4. Ta på beskyttelsesfrakk (engangsfrakk eller ny tøyfrakk) og deretter hansker før du går inn på rommet. Hanskene skal dekke mansjetten på frakken. Dersom brukt frakk tas i bruk, utfør ny hånddesinfeksjon før hansker tas på.

Husk: Dør mellom sluse og korridor skal alltid være lukket.

3.3 Gjennomføring

Inne på isolatet eller isoleringsrommet.

5. Utfør blodprøvetakingen forskriftsmessig.
6. Desinfiser prøvetakingsrørene:
 - a) Dersom det er UV-skap tilgjengelig, merkes prøvetakingsrørene før de legges i UV-skapet. Det er kun prøvetakingsrør som skal i UV-skap. Rørene skal være tørre og rene. Pussbekken/papir skal ikke legges i UV-skap. Blodkulturflasker og prøvetakingsrør som skal stå kjølig/varmt skal ikke settes i UV-skap.
 - b) Dersom UV-skap ikke er tilgjengelig, helles LifeClean eller 70% desinfeksjonssprit over prøvetakingsrørene. Det foretrekkes LifeClean. Alle overflater på prøvetakingsrørene må dekket med desinfeksjonsmiddel i 2 minutter.
 - i. Ved sluse/forgang: Ta prøvetakingsrør og pussbekken med ut i sluse/forgang når du forlater rommet. Pussbekkenet settes i den urene sonen.
 - ii. Uten sluse/forgang: Desinfeksjonen gjøres inne på rommet.

7. Avkledningsprosedyre:

- a) Ta av og kast hansker, utfør hånddesinfeksjon.
- b) Ta av beskyttelsesfrakk, utfør hånddesinfeksjon.
 - i. Engangsfrakk kastes.
 - ii. Vaskbar tøyfrakk legges til vask.

Merk: I situasjoner der beskyttelsesfrakker kan bli mangelvare, kan det være nødvendig at de brukes flere ganger før kast/vask. Da gjelder følgende prosedyre:

- i. Ved sluse/forgang: Heng beskyttelsefrakken med *innsiden* vendt ut. Utfør hånddesinfeksjon.
- ii. Uten sluse/forgang: Heng beskyttelsesfrakken på pasientrommet med *utsiden* vendt ut. Utfør hånddesinfeksjon.
- c) Ta av eventuelt munnbind/øyebeskyttelse, utfør hånddesinfeksjon.
 - i. Øyebeskyttelse for engangsbruk kastes.
 - ii. Øyebeskyttelse for flergangsbruk legges til vask/desinfeksjon.

8. Før du forlater slusen eller isoleringsrommet:

- a) Tørk prøvetakingsrørene forsiktig med et rent tørkepapir.
- b) Utfør hånddesinfeksjon.
- c) Bruk et nytt og rent papirhandkle til å åpne døren med, og forlat rommet.
HUSK: Alt som tas med ut av rommet, skal være rent/desinfisert.

3.4 Desinfeksjon av kapillærrør til blodgassanalyse

Desinfiser kapillærrørene forsiktig med overflatedesinfeksjon. Unngå å komme nær proppene i begge ender. Dette for å hindre kontaminasjon og hemolyse.

4. Kohortisolering

Definisjon: En kohort er en gruppe pasienter smittet/mistenkt smittet med samme mikroorganisme, og som derfor isoleres i samme rom eller enhet.

Forberedelser og gjennomføring av blodprøvetaking:

Før du går inn på isolatet eller isoleringsrommet med kohortisolering:

1. Finn frem nødvendig prøvetakingsutstyr og legg det i et pussbekken som du bringer med deg inn på rommet. Ett pussbekken med utstyr og etiketter per pasient. Utstyr til flere pasienter kan tas med inn samtidig.
2. Utfør blodprøvetaking, på- og avkledning og desinfisering av prøvetakingsrør etter prosedyre som beskrevet i kapittel 3.
3. Prøvetaker kan bruke samme frakk, men hansker må byttes mellom hver pasient.
4. Da flere pasienter er isolert på samme rom, er det viktig at prøvetakingsrørene merkes ved pasienten for å unngå forveksling av prøvetakingsrør.

5. Cytostatika

Gravide skal bruke hansker ved blodprøvetaking. Se [Vernetiltak for gravide ved prøvetaking](#).

Interne referanser

[1.2.9.3-02](#)
[Dråpesmitteregime](#)
[1.2.9.3-06](#)
[Isolat med forgang, eget toalett, dusj og dekontaminator](#)
[1.2.9.3-08](#)
[Kontaktsmitteregime](#)
[1.2.9.3-09](#)
[Luftsmitteregime](#)
[1.2.9.3-14](#)
[Transport av utstyr inn og ut av isoleringsenhet](#)
[13.4.10.11-08](#)
[Vernetiltak for gravide ved prøvetaking](#)